

Viṣṇu. (-रम्) the red lotus. -करणम् a pen. -करणादिः a chief secretary; Inscr. -कान्तः an epithet of Viṣṇu. -कारः the word 'श्री' written at the top of a letter, (as an auspicious beginning). -कारिन् *m.* a kind of antelope. -कृच्छ्रः a kind of penance. -खण्डः, -ण्डम् sandal wood; श्रीखण्डविलेपनं सुखयति H. 1. 97. -गदितम् a kind of minor drama. -गर्भः 1 an epithet of Viṣṇu. -2 a sword. -ग्रहः a trough or place for watering birds. -ग्रामरः an epithet of Nārāyaṇa. -घनम् sour curds. (-नः) a Buddhist saint. -चक्रम् 1 the circle of the earth, the globe. -2 a wheel of Indra's car. -3 A diagram for the worship of त्रिपुरसुन्दरी in Tantra rituals. -4 An astrological division of the body (representing the public region). -जः an epithet of Kāma. -तालः a kind of palm tree. -इः an epithet of Kubera. -दयितः, -घरः epithets of Viṣṇu. -नगरम् N. of two old towns (one in Cawnpur district and the other in Bundelkhand); Raj. T.; H. -नन्दनः 1 an epithet of Kāma. -2 (in music) a kind of measure. -निकेतनः, -निवासः epithets of Viṣṇu. -पञ्चमी the fifth day of the bright half of Māgha (a festival in honour of the goddess of learning, Sarasvatī). -पतिः 1 an epithet of Viṣṇu; श्रीपतिः पतिरसाववनेश्च परस्परम् Śi. 13. 69. -2 a king, sovereign. -पथः a main road, high way. -पर्णम् a lotus. -पर्णी the silk-cotton tree. -पर्वतः N. of a mountain; Mā. 1. -पिष्टः turpentine. -पुत्रः 1 N. of Cupid; निर्जितुं निखलजगत्सु मानुषाणि श्रीपुत्रे चरति पदैव शीतरश्मिः Rām. ch. 7. 11. -2 the moon. -3 N. of the horse of Indra. -पुष्पम् 1 cloves. -2 a fragrant wood (पद्मकाष्ठ). -प्रसूनम् cloves. -फलः the *Bilva* tree. (-लम्) 1 the *Bilva* fruit; स्तनयुगलं श्रीफलश्रीविडम्बि Vikr.; Ms. 5. 120. -2 a cocconut. -फला, -फली 1 the indigo plant. -2 emblic myrobalan. -भ्रातृ *m.* 1 the moon. -2 a horse. -मकुटम् gold. -मस्तकः garlic. -मुद्रा a particular mark on the forehead by the Vaiṣṇavas. -मूर्तिः *f.* 1 an idol of Viṣṇu or Lakṣmī. -2 any idol. -युक्तः, -युत *a.* 1 fortunate, happy. -2 wealthy, prosperous (often used as an honorific prefix to the names of men). -3 famous, illustrious. -रङ्गः an epithet of Viṣṇu. -रसः 1 turpentine. -2 resin. -वत्सः 1 an epithet of Viṣṇu. -2 a mark or curl of hair on the breast of Viṣṇu; प्रभानुलिप्तश्रीवत्सं लक्ष्मीविभ्रमदर्पणम् R. 10. 10. -3 a hole in a wall made by a house-breaker. °अङ्कः, °धारिन्, °मृत्, °लक्ष्मन्, °लाञ्छन *m.* epithets of Viṣṇu; तमभ्यगच्छत् प्रथमो विधाता श्रीवत्सलक्ष्मा पुरुषश्च साक्षात् Ku. 7. 43. -वत्सकिन् *m.* a horse having a curl of hair on his breast. -वरः, -वल्लभः epithets of Viṣṇu. -वर्धनः an epithet of Śiva. -वल्लभः a favourite of fortune, a happy or fortunate person; Pt. 1. 45. -वासः 1 an epithet of Viṣṇu. -2 of Śiva. -3 a lotus. -4 turpentine. -वासस् *m.* turpentine. -वृक्षः 1 the *Bilva* tree. -2 the *Aśvattha* or sacred fig-tree; वक्षः श्रीवृक्षकान्तं मधुकरनिकरश्यामलं शार्ङ्गपाणेः Viṣṇupāda. S. 28. -3 a curl of hair on the breast and forehead of a

horse. °किन् having such mark; श्रीवृक्षकी पुरुषकोत्रमिताप्रकायः Śi. 5. 56. -वेष्टः 1 turpentine. -2 resin. -संज्ञम् cloves. -सहोदरः the moon. -सिद्धिः N. of the 16th Yoga (in astrol.). -सूक्तम् N. of a Vedic hymn (Rv. 1. 165). -हरिः an epithet of Viṣṇu. -हस्तिनी the sun-flower.

अभियंमन्य *a.* 1 Thinking oneself worthy. -2 Proud.

अभियापतिः An epithet of Śiva, also अभियावासिन् *m.*

श्रीमत् *a.* 1 Wealthy, rich. -2 Happy, fortunate, prosperous, thriving. -3 Beautiful, pleasing; अभियः पतिः श्रीमति शासितुं जगत् Śi. 1. 1. -4 Famous, celebrated, glorious, dignified; (the word is often used as a respectful affix to celebrated or revered names of persons and things as श्रीमद्भागवत, श्रीमच्छंकराचार्य &c.). -*m.* 1 An epithet of Viṣṇu. -2 Of Kubera. -3 Of Śiva. -4 The *Tilaka* tree. -5 The *Aśvattha* tree. -6 A parrot. -7 A bull kept for breeding.

श्रील *a.* 1 Rich, wealthy. -2 Fortunate, prosperous. -3 Beautiful. -4 Famous, celebrated.

श्रु I. 1 P. (श्रवति) To go, move; cf. शु. -II. 5 P. (शृणोति, शृश्राव, अश्रौषीत्, श्रोष्यति, श्रोतुम्, श्रुत) 1 To hear, listen to, give ear to; शृणु मे सावशेषं वचः V. 2; स्तानि चाश्रोषत षट्पदानाम् Bk. 2. 10; संदेशं मे तदनु जलद श्रोष्यसि श्रोत्रपेयम् Me. 13, 102. -2 To learn, study; द्वादशवर्षाभिर्व्याकरणं श्रूयते Pt. 1. -3 To be attentive, to obey. (इति श्रूयते 'it is so heard', *i. e.* is enjoined in the scriptures, such is the sacred precept.) -*Caus.* (श्रावयति-न्ते) To cause to hear, communicate, tell, relate, inform; श्रावितोऽमात्यसंदेशं स्तनकलशः Mu. 4. -*Desid.* (शुश्रूषते) 1 To wish to hear. -2 To be attentive or obedient, obey; वाक्यं नैव करोति बान्धवजनो पत्नी न शुश्रूषते Pt. 4. 78 (where the word may have the next sense also). -3 To serve, wait or attend upon; शुश्रूषस्व गुरुन् Ś. 4. 17; Ku. 1. 59; Ms. 2. 244.

श्रुत *p. p.* [श्रु-क्त] 1 Heard, listened to. -2 Reported, heard of. -3 Learnt, ascertained, understood. -4 Well-known, famous, celebrated, renowned; श्रुतायुभावं शरणं व्रज भावेन भाविनि Bhāg. 3. 32. 11; श्रुतस्य किं तत् सदृशं कुलस्य R. 14. 61; 3. 40. -5 Named, called. -6 Promised; तदवश्यं त्वया कार्यं यदनेन श्रुतं मम Rām. 2. 18. 21. -7 Vedic, like Vedas (वेदरूप); गिरः श्रुतायाः पुष्पिन्या मधुगन्धेन भूरिणा Bhāg. 4. 2. 25. -तम् 1 The object of hearing. -2 That which was heard by revelation *i. e.* the Veda, holy learning, sacred knowledge; श्रुतप्रकाशम् R. 5. 2. -3 Learning in general (विद्या); श्रोत्रं श्रुतेनैव न कुण्डलेन (विभाति) Bh. 2. 71; R. 3. 21; 5. 22; अभिहोत्रफला वेदाः शीलवित्तफलं श्रुतम् Pt. 2. 150; 4. 68. -4 The act of hearing; योगे बुद्धिः, श्रुते सत्त्वं, मनो ब्रह्मणि धारयन् Mb. 12. 177. 31. -*Comp.* -अध्ययनम् study of the Vedas. -अन्वित *a.* conversant with the Vedas. -अर्थः a fact verbally or orally communicated. °आपतिः see अर्थपतिः. -ऋषिः a class of sages like Śuśruta; L. D. B. -कीर्ति *a.* famous, renowned. (-*m.*) 1 a generous man. -2 a divine sage.